

2. א"נ
צ'רטי כל מסג' /

מישיבת ועדת הכנסת שהתקיימה ביום
שלישי, כ"ג באייר תשי"א (29.5.51)
בשעה 8.30

ב. נייר - סגן יו"ר הכנסת. ג. כח ה:

חברי הועדה:

- י. הררי - היו"ר
- פ. אילנית
- ט. ארגוב
- ה. ברגר
- י. ברץ
- ד. בר-רב-האי
- י. בן-אהרן (במקום י. בר-יהודה)
- א. ג'דג'ור
- ת. טובי
- צ. יהודה
- ש. כץ
- י. כסה
- ק. כהנא (במקום א. י. גרינברג)
- ש. מיקוביט
- ח. מגורי-כהן
- ע. סימון
- א. מזור
- ס. נורוק
- א. ציזלינג
- י. קליבנוב
- ח. רונין (במקום מ. יערי)
- א. תבורי
- ז. גלוסקא (בזכות דעה מיעצת)

מוזמנים:

- פרופ. שקי - מטעם משרד המשפטים
- מ. רוזטי - מזכיר הכנסת
- א. צידון - סגן מזכיר הכנסת
- ד. הכהן.

א. רוזיאל-נאור ח ס ר ד:
י. בדר
ב. ילין-טור (בזכות דעה מיעצת)

1. סדר-היום: מנוי ועדת חקירה פרלמנטרית.
2. משכורת נשיא הסדינה, חברי הממשלה ומבקר הסדינה.
3. הצעת חוק לתיקון פקודת האריסים.
4. הודעת חברי הכנסת ע; ז' בוטינסקי וה. קוק ובקשת סיעת חרות.
5. ענין ועדת החקירה הפרלמנטרית.
6. בקשת מפלגת הפועלים המאוחדת.
7. מכתב היועץ המשפטי בענין חסינותם של חברי הכנסת אדם, טובי ומיקוביט.
8. המשך הדיון במסקנות ועדת הטשנה לשכר.
9. מציאות קצין בטחון בכנסת.

הי"ר י. הררי:

הדבר הראשון שעלינו להחליט בו, הוא הרכב ועדת החקירה הפדרלסטריית, שהכנסת החליטה עליה אתמול. לדעתי, ועדה זו צריכה להיות מצומצמת ביותר.

א. טנור:

אני מציע שיהיו 5 חברים ולא יותר. ז.א. שהועדה תהיה מורכבת מ-5 הטיעות הגדולות.

י. הררי:

אני מציע שהועדה תהיה מורכבת או שרבעה חברים או מששה חברים.

ד. בר-דב-האי:

אינני מתנגד לועדה בת מספר חברים זוגי, כי במקרה שתהיינה שתי דעות - תובאנה שתיהן לכנסת.

ט. גורמן:

אני מודיע שנציג סיעתנו יהיה הרב ק. כהנא.

הי"ר י. הררי:

אני מבקש מאת הטיעות השונות להודיע לי מי הם במועמדים שלהם לועדה זו.

ה ו ח ל ט

שועדת החקירה תהיה מורכבת מששה חברים: 1 - מפ"י, 1 - מפ"מ, 1 - החזית הדתית, 1 - הציונים הכלליים, ו-1 - הפדוגרסיביים.

2. משכורת נשיא המדינה, חברי הממשלה ומבקר המדינה:

הי"ר י. הררי:

נתבקשנו על-ידי ועדת הכספים לקבל החלטה בקשר עם משכורת נשיא המדינה, חברי הממשלה ומבקר המדינה. בודאי זכור לכם שבזמנו קבלנו החלטה על משכורת השופטים ולא הבאנו בפני הכנסת החלטה בקשר למשכורת נשיא המדינה, ששאר הממשלה ומבקר המדינה. התוצאה היא, שכל משכורת שמשתלמת היא עתה בלתי-חוקית.

אני מציע להענות לבקשת ועדת הכספים ולהגיש לכנסת את אותה החלטה שהבאנו בפניה בנוגע למשכורת השופטים, גם בנוגע למשכורת נשיא המדינה, חברי הממשלה ומבקר המדינה.

פ. אלבית:

כאשר הצענו את הדבר הזה, הבחנו שיהיה חוק שמסדיר את הדבר הזה. אבל, לאחר שבקשר עם השופטים יתברר פרוש רחב כל-כך של ועדת הכספים - אני מציעה שועדת הכספים תביא את הצעתה לועדת הכנסת, שהיא הציע את החוק ותביא אותו לטליאת הכנסת. זה ענין ברור ומפורש. אלה הן בסך הכל שלוש מטרות והדבר הזה לא יכביד על ועדת הכנסת לעשות זאת, ואין כל סיבה שהועדה - ועדת הכנסת - שמביאה את החוק, תביא גם את הפרוש לכנסת.

הי"ר י. הררי:

החוק אומר שהכנסת קובעת ולא הממשלה והממשלה אינה יכולה להטיל על ועדת הכספים לקבוע את המשכורת. לא הכנסת קובעת את המשכורת, אלא ועדת הכספים. אין לה אמצעי אחר.

היו"ר י. הררי:
בהתאם לחוק הזה, החלטנו להציע למליאה לקבל החלטה להטיל על ועדת הכספים להחליט על השופטים. ובהתאם לכך הם החליטו עליהם. לא הצענו למליאה שועדת הכספים תחליט על טשכורת הנשיא, השרים ומבקר המדינה. אני מבין שטענתך שייכת לענין השופטים, ועל הפרוש הרחב שענין זה קיבל. ואמנם, אצל השופטים יכול להיות דבר כזה, כי יש סוגים אחדים של שופטים, אבל במקרה כזה אין כמה נשיאים או כמה סוגים של שרים או כמה מקורי מדינה, ועל-כן אין הטענות האלו יכולות להתעורר.

פ. אילנית: מדוע אין היושב-ראש פביא את זה, אלא אנחנו?

היו"ר י. הררי:
מישהו צריך להציע את זה למליאה - הממשלה אינה יכולה לעשות את זה - והמליאה אינה יכולה פתאום להתחיל לדון בשאלה, מבלי שמישהו הציע את זה תחילה.

א. ציזלינג:
אני מציע להביא בפני המליאה החלטה המטילה על ועדת הכספים להביא הצעת טשכורת לאישור המליאה.

היו"ר י. הררי:
היא אינה יכולה להביא למליאה - ועדת הכספים צריכה בעצמה להחליט. נוסח ההחלטה שקבלנו בנוגע לשופטים היה: "בהתאם לסעיף 2 של חוק לקביעת טשכורתם של נשיא המדינה, חברי הממשלה, שופטי המדינה ומבקר המדינה תשי"א 1950, מטילה הכנסת על ועדת הכספים לקבוע את טשכורת שופטי המדינה".

עתה, עלינו להציע למליאה שהיא תטיל על ועדת הכספים לקבוע את טשכורת נשיא המדינה, שרי הממשלה ומבקר המדינה.

אקרא בפניכם את נוסח החוק:

1. הכנסת היא הקובעת את טשכורתם של נשיא המדינה, חברי הממשלה, שופטי המדינה ומבקר המדינה.

2. הכנסת רשאית להטיל על ועדת הכספים לקבוע כל אחת מהטשכורות האמורות.

ועדת הכספים תהיה מוסמכת להחליט סופית בשאלה זו.

א. ציזלינג:
הצעתנו מתאימה לחוק. הכנסת רשאית ואינה חייבת. הצעתנו אומרת "הכנסת מטילה על ועדת הכספים להציע דרגת טשכורת וכו' וכו'". ובהתאם לסעיף א' הכנסת תחליט.

א. תבורי:
אני מתנגד להצעה זו. הכוונה היא לקיים את הסעיף הראשון, שהכנסת היא הקובעת על-ידי כל הועדות, כי כל אחת מן הועדות היא הכנסת. חבר הכנסת ציזלינג מציע ש-120 איש נבחרים העם ידונו בקביעת הטשכורת של בעלי המשכורות הגבוהות ביותר במדינה, במקום שהדבר ייעשה בוועדה. לשם מה זה נחוץ? האם זה יוסיף הרגשה מוסרית יותר בעיני העם? טעמים אטיים ואסטטיים אין לקבל את זה. אני מציע שננהג באותה פרוצדורה שנהגנו לגבי השופטים גם בענין זה.

ד. בר-רב-האי:
היה כבר דיון על שאלה זו במליאה ורצונו של הרוב בכנסת היה שלא לדון על דברים אלה במליאת הכנסת. כל החששות שהושמעו כאן אינן במקומן. ואני מבקש את חברי הועדה לקבל את ההנחה שבוועדת הכספים יושבים נציגי כל הטיעות.

אנ"ר י. הררי:

לי ברור לגמרי שבשעה שנסחנו את החוק הכונה שלנו היתה - כאשר השארנו את סעיף 1 ו-2, שבסעיף 1 יהיה כתוב שהכנסת קובעת - אוהי הצורה או הודעה בניגוד לזה, שהממשלה קובעת. סעיף 2 בא להסביר באיזה אופן הכנסת פועלת במקרים כאלה. כאשר קוראים אתה את נוסח החוק, מבלי לדעת את ההסטוריה שלו, אפשר בהחלט לפרש את זה כפי שחבר הכנסת ציזלינג מפרש את זה. הכנסת, זה יכול להיות כל חלק מהכנסת, ועל אחת כמה וכמה הפליאה כולה. סעיף 2 נותן סמכות למליאה להעביר את זה לוועדת הכספים. בוועדה ניתנת גם אפשרות למעוניינים לבוא ולהסביר את עמדתם - ולא כן הדבר אם הדיון מתקיים במליאה.

אם כי חברי הכנסת אילנית וציזלינג רשאים להציע/להצעה זו - אני מציע שהוועדה תחליט שמציעים לכנסת שוועדת הכספים תחליט.

א. ציזלינג:
קודם כל מקויימת זכותנו. עלי לומר שנוסח החוק אינו נותן מקום לספק ביהם לכונה. כתוב בפרוש שהכנסת "רשאית" ולא שהיא "חייבת".

אנו הצענו דרוג אובייקטיבי ולא יהיה צורך לקיים דיון מדי פעם בפעם, אלא הדבר ייעשה באופן אוטומטי. אני רוצה לתת הזדמנות לכמה חברים מהכנסת שהם יסבירו את עמדתם הפרינציפיונית העקבית והמתמדת ביחס לצנע ורמת החיים.

חוץ מזה, אינני מרוצה מהחלטת ועדת הכספים ביחס למשכורתם של השופטים - אינני מדבר על גובה המשכורת. אינני רוצה לטגוע כאן כאיש, ואין זה ענין של פגיעה. אבל, הצורה החיצונית של ההחלטה עוררה סערה גדולה בצבוריות, ובצדק, כי זוהי דוגמא לאזרח בארץ כיצד עוסקים את מס-ההכנסה, ואינני רוצה שזה יהיה דבר הנתון במסגרת הוועדה. אני בטוח שהכנסת תגן על זכויות חברי הממשלה ומפקד המדינה. ואינני דן עתה ברמת חיהם של חברי הממשלה - אנו לא עוסקים בכך, ואין זה תפקידנו. אבל המסגרת הצבורית צריכה להיות מחנכת. לא היה עתון ולא היה חוק שלא התרעם ולא כתב על כך. דמי הייצוג הגיעו כמעט לגובה המשכורת.

פ. אילנית:
לאחר שהיה ויכוח מיותר לגמרי בנוגע למשכורת חברי הכנסת ואף אחד לא הציע שהדבר ייעשה בצורה אחרת ושהדבר לא יובא למליאה - אני סבורה שדוקא כל אלה שטענו שיש הכרח שהצבוש ידע את זה וידון בזה במאמרים בעתונים יום יום - צריכים גם עתה להסכים להצעתנו. אנחנו התנגדנו לדבר שבדיון הקודם לא הסכימו לו, שאין צורך בדיון פומבי בכנסת. אבל, אמרנו שהכנסת תאשר את ההצעה, אנו גם עכשו עומדים על זכותה של הכנסת.

אשר למגמות, לכל אחד היו מגמות שונות. אין כאן ענין של עשר לירות יותר או עשר לירות פחות - אלא אנו עומדים כאן על זכותה של הכנסת.

ס. נורוק:
לדעתי, רק נשיא המדינה צריך להיות יוצא מן הכלל. בנוגע לחברי הממשלה ומפקד המדינה אני מציע לנהוג באותה פרוצדורה שנהגנו בה בנוגע לחברי הכנסת.

א. ציזלינג:
אנו מקבלים את הצעת חבר הכנסת נורוק.

אני מעמיד להצבעה את שתי ההצעות:

היו"ר י. הררי:

א. שועדת הכספים תחליט בנוגע לנשיא המדינה,

חברי הממשלה ומבקר המדינה;

ב. ועדת הכספים תקבע את משכורת נשיא המדינה, ומליאת הכנסת תקבע את משכורתם של חברי הממשלה ומבקר המדינה.

ה צ ב י ת

בעד הצעה א' - 9

בעד הצעה ב' - 4

ה ו ת ל ט

להציע למליאת הכנסת להטיל על ועדת הכספים לקבוע את משכורתם של נשיא המדינה, חברי הממשלה ומבקר המדינה בהתאם לחוק משכורות נשיא המדינה, חברי הממשלה, השופטים ומבקר המדינה.

ה ס ת י ל י ג ו ת

לחברי הכנסת ס. נורוק וא. ציפלינג:

להציע למליאת הכנסת להטיל על ועדת הכספים לקבוע את משכורת נשיא המדינה, ולהביא למליאת הכנסת הצעה למשכורת חברי הממשלה ומבקר המדינה. על הכנסת לאשר הצעה זו.

5. ענין ועדת החקירה הפרלמנטרית:

י. כספי:

בשם סיעתי, ולאן דוקא סיעתי היושבת כאן, ברצוני לעורר מחדש את שאלת הרכב ועדת החקירה הפרלמנטרית בדרך כלל מקובל שקוברים ועדת חקירה וכל אחד ניגש לענין וחוקר אותו באופן אצביקטיבי ומתוך גישה ישירה לענין. מצד שני, אי-אפשר להתעלם מזה שברור זה נמצא באוירה פוליטית מאד מאד מתוחה, והוא הועבר מעבר לחקירת הענין לגופו מבחינת העובדות. הענין כולו נמצא באוירה פוליטית מובהקת.

אני חושב שאין בזה מן הצדק הציבורי שבועדה כזאת תהיה המפלגה שלנו מיוצגת רק על-ידי ב"כ אחד. קודם כל צריך להיות לאדם כוח פיזי לעבוד באטמוספירה של ועדה כזו, ולדעתי אין כל צדק שבהרכב כזה של 6 חברים, והיה למפלגתנו רק נציג אחד. גם אם יש שני חברים, אין השם ולא תהיה השתתפות מכובדת מאד של הדעות לגבי הענין העומד לחקירה. מצד שני, יש גם גבול לקיפוח מסוים.

אני מציע שסיעתי תהיה מיוצגת בוועדה זו על-ידי 2 חברים, והוועדה כולה מ-7 חברים.

היו"ר י. הררי:

עלינו להחליט תחילה אם אנו משנים את ההחלטה שנתקבלה כבר.

ה ו ת ל ט

לשנות את ההחלטה שנתמכלה.

א. סנור:
לא הייתי מתנגד להצעתו של חבר הכנסת כסה, אך אם נרצה לקבל אותה מתעוררת השאלה של פרופורציה צודקת בין כל הסעות, כי לא ייתכן שלסיעה בת 5 חברים ולסיעתנו יהיה נציג אחד.

ב. בורנמ:
חבר הכנסת כסה טען שזהו ענין פוליטי. אם כן, היו לנו כבר תקדימים לעניינים פוליטיים, ואפילו הממשלה בעצמה, כאשר היא מינתה ועדת חקירה לענין החינוך במעברות מינתה רק נציג אחד של מפא"י. אני מציע שהועדה תהיה מורכבת מנציג אחד של כל הסיעות הגדולות.

א. ציזלינג:
שהדבר אינו משווע אני יכול ללמוד מהמסקנה שהיתה לחברי מפא"י בישיבה זו, עד אשר נכנסו חברי הכנסת ארגוב וכסה. על כל פנים, כל חברי מפא"י שישבו כאן לא חשבו את זה לעוול משווע, ומותר גם לי לחשוב שזה לא עוול משווע. האם לא היתה ועדת חקירה שלא הורכבה בצלמה ודמותה של הכנסת? מפא"י אחראית לוועדות חקירה שלא היינו בהן בכלל.

עכשו קרה כאן ענין משונה מאד. חבר הכנסת כסה, בנימוקיו, הציג את השאלה כאלו מפא"י מקבלת על אחריותה את התנהגות המשטרה; כאלו ההסתערות היא כנגד המשטרה ופתאום מקפחים את מפא"י; כאלו האחרים מגינים על העצורים. אני קובע שעל אחד הדברים האלה יודעת מפא"י עצמה, ועל הדבר השני - אני יודע. אין אנו מגיני העצורים, כי אם אנחנו יותר ממפא"י, לוחמים נגד החטא ורוצים בעונשו. אין אנו אוכלי המשטרה, ואני מצטער שאד שהופכים בדרך קלוקלת את הטוני השוטרים הטובים והמסודרים לקרבן במקרים הרבים. אינני יודע אם גם במקרה זה, אך במקרים שונים אני יודע שמחפיים על המשטרה, משום פרסטיג'ה מוטעית. מפא"י אינה מופיעה בתור קרבן, לא מפא"י עומדת לכדיקה, אלא המשטרה. הועדה הפרלמנטרית הזאת אינה לפסוק דין - היא אינה בית-משפט; היא תביא את מסקנותיה לכנסת. אינני יכולים לקבוע הרכב פרופורציונלי ואינני מקבל את הפרוינציפ שאסור שתהיה ועדה שבה יש למפא"י נציג אחד בלבד. יכולנו להחליט על ועדה של שלושה. אינני רואה יסוד לשנות את ההחלטה על 6.

י. קלינגוב:
אינני מבין מה זאת אומרת "ועדת חקירה פוליטית". מה היא הפוליטיקה שבועדה זו? אין איש מאשים את המשטרה מתוך פרוינציפ ואין איש מגן על העצורים מתוך פרוינציפ. רצוי היה למנות שופט בחבר ועדת החקירה, כי שופט בית-הדין תליון מבין בעניינים אלה. לדעתי גם 6 חברים זה מספר גדול מדי לשביל ועדת חקירה.

מ. ארגוב:
ראשית ברצוני להעיר הערה כללית. אני רשאי לכקש לשנות החלטה בכל עת שאני חפץ בכך, וכבר היו חקדימים רבים שנתקבלו החלטות ושוננו אחר-כך.

אינני יכול לקבל את דברי חבר הכנסת קלינגוב ואין כאן שאלה שמפא"י מעמידה את עצמה קרבן. יש לה בסיון של ועדת אחת, והנסיון הוא בלתי-מוצלח ביותר, אם כי אין לי כל יסוד לפקפק, אפילו באחוז אחד, ביושרם של האנשים שהשתתפו בה.

נכון אמנם שועדה זו היא רק ועדת חקירה והיא תביא רק עובדות. אני מוכן לקבל את הצעת חבר הכנסת מזוד שששת המפלגות תהיינה מיוצגות בוועדה ~~ממפא"י~~ לפי יחסי הכוחות. לו היינו יכולים להתאחד על הצעה של 3 חברים - הייתי מסכים לזה. אנו איננו רוצים שמפלגתנו תהיה מיוצגת על-ידי איש אחד בלבד. לפעמים יש צורך בשיקול דעת ויש צורך בהתייעצות ואין איש אחד יכול לעשות זאת. אין אנו עומדים על רוב, כי שנים אינם מהווים רוב. אין אנו מציעים שיושב-הראש יהיה שלנו - אם כן, מה הרעש הזה? מפ השבויים הגדולים האלה?

פ. אילנית:

אנו דנים כאן רק בהחלטה מסוימת של הכנסת. הכנסת לא החליטה לסטור לוועדת החקירה לדון בעניני העצורים. הכנסת הטילה על ועדת החקירה לחקור דבר מסוים: את התנהגות המשטרה כלפי העצורים. ולכן, אין כל צורך לחרוג ממסגרת זו. אין כל אסון בדבר אם הועדה תביא שתי מסקנות ולא דעה מוסכמת אחת.

אין רואה כל סיבה לכך שגוף מסוים יקום ויגיד שיש לו יותר ענין בחקירה זו, ויתר סמכות; כולם צריכים לחתור לבעור אותו הנגע היסודי שבהתנהגות המשטרה.

אם מ"ס ראש הממשלה בעצמו הציע למנות ועדת חקירה פרלמנטרית בודאי יש דברים בגו.

26. ארגוב:

מכיון שאני רואה שהתפתח ויכוח גדול, ומכיון שסיעתי נוכחה לדעת שאם הועדה תורכב לפי יחסי הכוחות המפלגתיים, תהיה מורכבת מ-21 חברים - אנו מורידים את הצעתנו.

ה ו ח ל ט

שלא לשנות את ההחלטה
הקודמת שועדת החקירה
הפרלמנטרית תהיה מורכבת
מששה חברים.

4. חוק חסינות חברי הכנסת זכויותיהם וחובותיהם:

א. ציולינג:

ברצוני לשאול מדוע לא הונח חוק חסינות חברי הכנסת על שולחן חברי הכנסת ומדוע לא הועמד בסדר-היום של סליאת הכנסת?

פרופ. י. שקי:
משרד המשפטים

אני קבלתי על עצמי את הטיפול בחוק זה, רק בשבוע הקודם, מכיון שהאדם שטיפל בו - חלה. כתוצאה מכך, הייתי צריך לקבל את כל הפרטיכלים של ישיבות ועדת הכנסת ומסיבות טכניות חל עכוב בהדפסתם, אם כי את ההחלטות שנתקבלו בוועדה - קבלתי.

הי"ר י. הררי:

סיבות טכניות רבות גרמו לעכוב שחל בהנחת החוק של שולחן חברי הכנסת. אחת הסיבות לכך הייתה, שחסרו מספר קצרניות ועל-כן לא יכלו לסיים את עבודתם בזמן. ומכיון שהחוק לא הונח על שולחן חברי הכנסת לא נכלל גם בסדר-היום. אני מקבל על עצמי את האחריות שחוק זה אצא יגיע לחברי הכנסת בסוף שבוע זה ויעמוד בסדר יומה של הכנסת בשבוע הבא.

5. החלטה בהתאם לסעיף 67 לחוק הבחירות לכנסת השנייה:

הי"ר י. הררי:

טרם מסרתי את ההודעה לוועדת הסחירות, כי הסיעות טרם הודיעו לי מי הם ב"כ. אני מוכן לחכות עד שעה 4 היום, ונאם לא אקבל את שמות ב"כ אמסור את הרשימה כפי שהיא.

6. הצעת חוק לתיקון פקודת האריסים:

הינ"ר י. הררי:

ועדת הכלכלה הפנתה אלינו שאלה שהתעוררה בשעת דיוניה. הועדה החליטה שהצעה מסוימת שהוצעה מהורה נושא חדש והיא מבקשת מאתנו לקבוע בענין. אני מציע שחבר הכנסת ציזלינג יטביר את הענין.

א. ציזלינג:

אני מבין שאי-אפשר לדון בוועדה לפי הסדרות. הצעתי הצעות שנשארו במיעוט בוועדת הכלכלה לתיקון חוק פקודת האריסים. זה מותר - זו הסתייגות, אך הועדה החליטה שאין לקבל את הסתייגותי וכי זהו נושא חדש.

הוצעה הצעת תיקון לחוק האריסים וסעיף זה הוא בדמה לי בגדר חוקי חרום. תקנת חרום זו כתבטלת בזמן קצר. סעיף זה קובע את מעמדו של האריסים על אדמות הממשלה. בקריאה ראשונה הצעתי, מכיון שעסקו בחוק האריסים, תיקונים מסוימים, על מנת להבטיח את האינטרסים של האריסים ואת תנאי האריסות הקיימים במדינה. אמרתי אז שאינני יכול לטפל בחוק סולו, אלא זה צריך להעשות על-ידי שנים שלושה סעיפים, שאני סובר שהכרחי לתקן אותם אגב הדיון הזה. הבאתי את הצעותי לוועדת הכלכלה, ולאותה ועדה הביאו גם חברים אחרים הצעות תיקון אחרות לחוק. הונאה הצעת תיקון הקשורה לקק"ל - אחת ההצעות שנחקבלו.

אני מערער עתה על כך שהצעתי הורדה מסדר-היום בדרך פרוצדורלית, כאלו היא מהווה נושא חדש.

מכיון שאין בידי עתה החומר, לא אוכל למסור לכם פרטים נוספים.

הינ"ר י. הררי:

אמסור לכם פרטים על הענין, במידה שהם ידועים לי. בזמן מלחמת העולם השנייה היו אדמות מוכרות רבות והציבור היה מעוניין שיעבדו אותם. אז הוציאה הממשלה המנדטורית תקנה לשכת חרום בנוגע לזכויות האריסים. הזכויות שהיו קודם לאריסים נשמרות, אך אפשר היה להקנות זכויות חדשות בהתאם לתקנה זו. התיקון הזה הוא חלק מתקנות לשעת חרום שתקפן פג ב-10 לדצמבר. הממשלה פנתה ומבקשת להאריך את תוקף התקנה הזו עד אשר יחוקקו חוק חדש. ביחס להרבה דברים כבר הציעה הממשלה חוקים שמונחים על שלחן הכנסת וחלק נמצא עוד בהתנה. במדה שזכור לי, כאשר חבר הכנסת ציזלינג הציע את הצעותיו, אמר שר המשפטים שבעיית האריסים היא בעיה מסובכת והמורה וקשורה בשינויים בחוק הקרקעות, ואי-אפשר להכניס שינוי דרך אגב. הבעיה הוצגה בפנינו היא, אם בשעה שמוגשת הצעה לפנינו להאריך תוקף חוק - אפשר להכניס בה שינויים.

א. ציזלינג:

הוצע להכניס סעיף נוסף לחוק האריסים, להפוך את זה לחוק קבוע. לא הוצע להאריך את תקפה מטרת הסעיף הזה אינה להכניס שינויים בתקנות הממשלה הציעה להוסיף סעיף ולא להאריך את תוקף התקנה.

הינ"ר י. הררי:

לצורך הדיון אין זה משנה אם זוהי תוספת סעיף או רק הארכה.

צ. יהודה:

אני מציע לדחות את הדיון ולהזמין את יושב-ראש ועדת הכלכלה ואת היועץ המשפטי.

הינ"ר י. הררי:

אני מציע לקבל את הצעותי של חבר הכנסת צ. יהודה ולהזמין את יושב ראש הועדה.

ה ו ח ל ט

להזמין את יושב-ראש ועדת הכלכלה
ולשטוע כמילון את פרטי העניין.

7. הודעת חברי הכנסת ע. ז' בוטינסקי ויה. קוק בבקשת סיעת החרות:

היו"ר י. הררי:
חברי הכנסת ז' בוטינסקי וקוק אינם ואינם יכולים
לשוטט במסדרונות עד אשר ועדת הכנסת תחליט
לדון בעניינם. חבר הכנסת ה. קוק בטע לאכו"ק וחבר הכנסת ז' בוטינסקי מבקש
לדעת מתי הועדה תקבל החלטה. אני כשלעצמי הייתי סבור שהועדה לא תהגה כהלכה
בשעה שהחליטה לדחות את ההחלטה עד לאחר הפגרא.

א. מזור:
מכיון שאנו עומדים לפני בחירות - אני מציע
להוריד את השאלה מסדר-היום.

ש. כץ:
סבורני שאי-אפשר להוריד את העניין מסדר-היום
בליל הסכמת הצדדים. אני מצדנו, אינני יכול
להסכים, וכפי ששמעתי גם חבר הכנסת ז' בוטינסקי אינו מסכים לזה. אני מציע
לקבוע זמן לזה ולהחליט שזהו הסעיף הראשון שיש לדון בו.

היו"ר י. הררי:
עלינו רק להצביע בשאלה זו, כיכל הדיונים
נסתיימו. אני סבור שלא יכולים להוריד דבר
כזה מסדר-היום כי זהו זכותו של חבר לבקש החלטה בקשר לזה שהוא טהורה סיעה.
אנו רשאים להחליט נגדו - אבל איננו רשאים שלא להחליט. הוא הדין לגבי הסיעה
הדורשת זאת.

נוסף לכך ניטרו של חבר הכנסת מזור מראה את
ההיפך. עלינו להחליט עתה אם אנו דנים בשאלה זו היום או דוחים אותה לישיבה
הבאה.

668 ח ל ט

לדחות את ההכרעה בשאלה זו לישיבה הבאה.

8. בקשת מפלגת הפועלים המאוחדת:

א. ציזלינג:
אני מבקש את הועדה לדון מסדר עבודתה של הכנסת
היום ומחר. חברינו אינם יכולים להיות נוכחים
בישיבת הכנסת החל מהיום אחר-הצהרים. אין אנו מתכוונים להפריע לעבודת הכנסת,
אבל אנו מבקשים להתחשב בעובדה זאת, של קיום ועידתנו, ולהסכים לכך שבשלב
הישיבות הבאות לא תתקיימה הצבעות. מובן, שאנו גם מסכימים לכך שחוקים המובאים
לקריאה שניה ושאינ עליהם הסתייגויות יבאו לכנסת.

ס. ננורק:
יש לנו תקדים ואני תופך בבקשתו של חבר הכנסת
ציזלינג.

ש. מיקוניס:
חושבני, שבקשת סיעת מפ"ם מוצדקת.

ס. ארגוב:
לי לא ידוע תקדים כזה. אני בטוח שלו היה ידוע
חלק מחברי מפא"י, לא היו דוחים הצבעה. אני
מחמת את הדבר היה המוד לו אור היינו מרחמים זאת. לאחר שלטתים משתמשים

מ. ארגוב:

בשניים שלשה קולות על מנת להעביר דברים. מותר לי להביע דעה זו. אנו יכולים
אמש להצביע ולהחליט שאנו יושבים עד חצות ופצביעים (י. בן-אהרון: הצעתי לך
זאת באופן פרטי). אני מאשר זאת. אני מצטרף מאוד שלא הצביעו אתמול יען כי
נוצר תקדים שדוחים הצבעה לא בגלל התיעצות אלא בגלל ועידה של מפלגה. הסיעה
הזו יכולה לפנות ליושב-ראש ולבקש ממנו לא לא עשו זאת.

אין לי כל ענין שלא להענות לבקשה, אני רק
הבעתי את הפקפוק המוסרי וזאת יש לזכור לעשות. הדבר מכוון למי שהוא מכוון
אני מסכים שההצבעה לא תתקיים, הוויכוח הפוליטי אינו יכול להפסק. את
ההצבעות אפשר יהיה לחזור לשבוע הבא.

א. ציזלינג:

לא חשבתי קודם שאני צריך להכנס לבירור, אבל
תגובתו של חבר הכנסת ארגוב מחייבת הערה, אינני יודע לשם מה היא הייתה נחוצה לו. אני רוצה לקבוע מעולם לא קרתה
בכנסת הצבעה מקרית נגד מפא"י. היו מקרים שבגלל העדר ~~מפא"י~~ אהרים בוועדת
הכנסת או בכנסת היה דוב מקרי.

שנית, מעולם לא קבענו אבחנה מתי ומה מצבועים
בכנסת. על כל פנים, לזה יש יושב-ראש והוא בלתי תלוי במפ"ם - אני חושב שגם
במפ"י - אבל על כל פנים הוא בלתי תלוי במפ"ם.

ועתה, ברצוני לקבוע שהיה תקדים שיושב-ראש
הכנסת, על דעת עצמו, בלי ועדת הכנסת, קבע ששבטלים ישיבה של כנסת ובטלו
ישיבה של הכנסת בגלל ופייבה של חרות. אנו לא בקשנו שבגלל ועידת מפ"ם
לא יקיימו ישיבת הכנסת, ובשבוע שעבר נדחתה פתיחת הישיבה בשעה על-פי דרישת
מפא"י. היה גם ביטול ישיבות בזמן משבב המטשלה. אנו לא קבענו לעצמנו ועידה
כדי להפריע לסדר עבודת הכנסת; גם לא בקשנו לעכב וויכוח כלשהו, גם לא את
הוויכוח על סוריה, אלא רק את ההצבעות.

ע. מיטון:

אינני רוצה שדבר זה ישמש תקדים.

היו"ר י. הירי:

הענין הוא תקדים פסוכן מאוד. אם הבחירות
בשארן 7-8 שבועות ואנו יכולים להטא במצב
כזה, שבכל שבוע תהיה לסיעה אחרת ועידה, וכל שטעה תבקש לא לקיים הצבעות.
אינני יודע כיצד נתקדם בעבודתנו. אינני יודע באיזה אופן יוסבר לצבור
שלאחר וניכוח כל כך טוער לא יצביעו. היה רצוני שסיעת מפ"ם תרשה להודיע
שהדבר נעשה על-פי בקשתה) (א. ציזלינג: בבקשה!).

לדעתי, יש לעשות את כל האפשר כדי שהועידות
לא תתקיימנה בימי הכנסת.

י. כסה:

אני חושב שיש להענות לבקשת סיעת מפ"ם, אך
מפד שני אני חושש לתקדימים. אני מציע שועדת
הכנסת לא תחליט בשאלה וסיעת מפ"ם תפנה ליושב-ראש הכנסת בבקשה זו (א. ציזלינג
יושב-ראש הכנסת הפנה אותנו לוועדת הכנסת).

צ. יהודה:

אני מציע, שלאחר שנענה לבקשת מפ"ם, נחליט
שזהו התקדים האחרון בקיום הכנסת הראשונה.

פ. אילנית:

אני מציעה להוסיף (אלא אם ועדת הכנסת החליטה
אחרת).

י. כסה:

אני מותר על הצעתי.

היו"ר י. הררי:
אני מבין שהמשאלה נתקבלה ועלינו להעמיד
להצבעה את הצעתו של חבר הכנסת צ. יהודה,
שזהו המקרה האחרון של הענות לבקשה מעין זו.

פ. אילנית:
אני מציעה שועדת הכנסת תפנה לטיעות בבקשה
להמנע מסידור ועידות בימי הכנסת.

ה צ ב ע ה

בעד הצעת צ. יהודה - מיעוט
בעד הצעת פ. אילנית - רוב.

ה ו ח ל ט

א. להענות לבקשת מפ"ם ולא לקיים
הצבעות, בהתחשב עם העדר חברי
מיעוט בקשר לוועידת מפ"ם.
ב. לפנות לכל הטיעות בבקשה להמנע
ככל האפשר מקביעת ועידות בימי
ישיבות הכנסת.

9. מסגרת היועץ המשפטי בענין חסינותם של חברי הכנסת ארם, טובי, ומיטלניט:

היו"ר י. הררי:
מכתבו של היועץ המשפטי הוקרא בפניכם ואני
מוכן לקבל הצעות מחברי הועדה ברצוני
להזכיר לכם שהוויכוח היה אם בכלל יש להכנס לדיון כאם היועץ המשפטי רשאי
לפנות לוועדה.

פ. אילנית:
היום כשאנו דנים בשאלה זו, מונח לפנינו חוק
החסינות. ענין זה אינו שייך לסוג העבירות
שהיועץ המשפטי יכול להעמידם לדין בגללם.

היו"ר י. הררי:
לפי חוק החסינות היועץ המשפטי פונה אלינו
ואנו מחליטים.

א. ציזלינג:
לדעתי הפרוצדורה צריכה להיות זו של חוק
החסינות, ולפי חוק החסינות על היועץ המשפטי
לפנות ליושב-ראש הכנסת והוא מפנה אותה אלינו. אני מציע לדון בשאלה רק אם
יושב-ראש הכנסת יפנה אותה אלינו.

י. כסה:
אני מציע לדחות את הדיון אך לאחר קבלת חוק
החסינות.

א. ציזלינג:
אני מוכן לקבל זאת.

היו"ר י. הררי:
ישנה הצעה אחת שבדיון בשאלה לפי כללי חוק
החסינות והצעה שניה שבחזור לדון בשאלה לאחר
קבלת חוק החסינות. (א. ציזלינג: אני מתנגד לזה).

ה צ ב ע ה

בעד ההצעה לדון לפי כללי חוק החסינות - 6
בעד ההצעה לדון לאחר קבלת חוק החסינות - 8

ה ר ח ל ט

לדחות את הדיון בשאלה זו עד לאחר קבלת חוק החסינות.

10. המשך הדיון במסגרות ועדת המשנה לשכר:

טרם גמרנו לדון במסגרות ועדת המשנה לשכר.
עלינו לדון בשלשה הדברים הבאים:

היו"ר י. הררי:

- א. הצעת חבר הכנסת פנקס לקבוע תוספת טוויטת ליושבי-ראש הועדות.
- ב. משכורת יושבי-ראש הכנסת והסגנים.

ליושבי-ראש הועדות.

ג. ענין זה לא הובא על-ידי ועדת המשנה, אך אני מציע לערוך בדיקה מחדש של חוק השכר היות והכנסת עומדת להפזר.

הושבני, שחדשיים לפני הבחירות אין צורך לשנות דבר. אני מציע להוריד את הענין מסדר-היום.

א. סזור:

ה ר ח ל ט

לדחות את הדיון בשאלה זו לישיבה הבאה.

11. מציאות קצין בטחון בכנסת:

טכיון שחמרת הכנסת רזיאל-באור שהעלתה את השאלה איננה, אני מציע לדחות את הדיון בה.

ה. סגורי-כהן:

אני מציע להרחיב את הנושא ולכתוב: "סדרי הכטחון הקשורים בכנסת".

א. ציזלינג:

אני תומך בהצעת חבר הכנסת א. ציזלינג.

פ. ארגוב:

ה ר ח ל ט

לדחות את הדיון בשאלה זו, וכן את הדיון בהצעת חבר הכנסת א. ציזלינג לקרוא לסעיף "סדרי הכטחון הקשורים בכנסת".